

Miljöbedömningar – Ett nytt 6 kap. MB

TOVE ANDERSSON & TOVE SKÄRBLÖM

MILJÖBEDÖMNINGAR - ETT NYTT 6 KAP. MB

Agenda

- Bakgrund
- Nya ord och uttryck
- Strategiska miljöbedömningar
- Specifika miljöbedömningar
- Olika typer av samråd
- Miljökonsekvensbeskrivningar
- Andra förändringar
- Övergångsregler
- Frågor och diskussion

MILJÖBEDÖMNINGAR - ETT NYTT 6 KAP. MB

Bakgrund

Ändringsdirektivet 2014/52/EU

- Ändringsdirektivet antogs av Europaparlamentet och Europeiska rådet den 16 april 2014.
- Ska ha implementerats nationellt senast den 16 maj 2017.
- Innehåller främst bestämmelser i form av förtydliganden, samt bestämmelser med syfte att effektivisera förfarandet och öka kvaliteten på beslutsunderlaget och bedömningarna.

Prop. 2016/17:200 om miljöbedömningar

MILJÖBEDÖMNINGAR - ETT NYTT 6 KAP. MB

Ett nytt 6 kap.

- Trädde i kraft 1 januari 2018

6 Ett nytt 6 kap. i miljöbalken

Regeringens förslag: Det nuvarande 6 kap. miljöbalken ska upphävas och ersättas av ett nytt 6 kap. med en ny rubrik och en ny disposition. Flera av bestämmelserna ska föras in oförändrade med endast språkliga och redaktionella ändringar.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: En övervägande majoritet av de remissinstanser som yttrar sig är positiva till eller har inte några synpunkter på att det nuvarande 6 kap. ersätts med ett nytt med en ny rubrik och en ny disposition.

- En ny gemensam syftesbestämmelse
 - ” Syftet med miljöbedömningar enligt 6 kap. miljöbalken är att integrera miljöaspekter i planering och beslutsfattande så att en hållbar utveckling främjas”

MILJÖBEDÖMNINGAR - ETT NYTT 6 KAP. MB

Nya ord och uttryck

MILJÖBEDÖMNINGAR - ETT NYTT 6 KAP. MB

Nya ord och uttryck

- Miljöeffekter (2 §)
- Strategisk miljöbedömning för planer och projekt (3-19§§)
- Specifik miljöbedömning för verksamheter och åtgärder (20-45§§)

MILJÖBEDÖMNINGAR - ETT NYTT 6 KAP. MB

6 kap. 1 § MB

”I detta kapitel finns bestämmelser om identifiering, beskrivning och bedömning av miljöeffekter vid planering av och beslut om planer och program (strategiska miljöbedömningar) och verksamheter och åtgärder (specifika miljöbedömningar).

Syftet med en miljöbedömning är att integrera miljöaspekter i planering och beslutsfattande så att en hållbar utveckling främjas.”

MILJÖBEDÖMNINGAR - ETT NYTT 6 KAP. MB

Miljöeffekter

MILJÖBEDÖMNINGAR - ETT NYTT 6 KAP. MB

Miljöeffekter – 6 kap. 2 § MB

Med **miljöeffekter** avses i detta kapitel direkta och indirekta effekter som är positiva eller negativa, som är tillfälliga eller bestående, som är kumulativa eller inte kumulativa och som uppstår på kort, medellång eller lång sikt på

1. befolkning och människors hälsa,
2. djur- eller växtarter som är skyddade enligt 8 kap. och biologisk mångfald i övrigt,
3. mark, jord, vatten, luft, klimat, landskap, bebyggelse och kulturmiljö,
4. hushållnings med mark, vatten och den fysiska miljön i övrigt,
5. annan hushållning med material, råvaror och energi, eller
6. andra delar av miljön

MILJÖBEDÖMNINGAR - ETT NYTT 6 KAP. MB

Strategiska miljöbedömningar

MILJÖBEDÖMNINGAR - ETT NYTT 6 KAP. MB

Strategisk miljöbedömning

Sammanfattning

En strategisk miljöbedömning ska göras om genomförandet av en plan eller ett program kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Det ska uttryckligen anges vilka moment som ingår i en strategisk miljöbedömning. Momenten som ingår innebär att myndigheten eller kommunen ska

- Samråda i frågan om avgränsningen av MKB:s omfattning och detaljeringsgrad,
- Ta fram en MKB,
- Ge tillgälle till synpunkter på MKB och förslag till plan eller program, och
- Ta hänsyn till MKB och inkomna synpunkter innan plan eller program antas.

MILJÖBEDÖMNINGAR - ETT NYTT 6 KAP. MB

Strategiska miljöbedömningar

Strategiska miljöbedömningar för planer och program

3 § En myndighet eller kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program som krävs i lag eller annan författning ska göra en strategisk miljöbedömning, om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Skyldigheten gäller inte

1. planer och program som endast syftar till att tjäna totalförsvaret eller räddningstjänsten, och
2. finansiella eller budgetära planer och program

MILJÖBEDÖMNINGAR - ETT NYTT 6 KAP. MB

Hur vet man när ska en strategisk miljöbedömning göras?

5 §: En undersökning för att kunna avgöra om bestämmelserna om strategisk miljöbedömning ska tillämpas. Undersökning ska göras om

- Frågan om betydande miljöpåverkan inte är avgjord i föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 4 §, eller
- Planen, programmet eller ändringen inte omfattas av undantaget i 3 § andra stycket.

6 §: Undersökningen ska innebära att myndigheten eller kommunen

1. identifierar omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan.
2. samråder i frågan om betydande miljöpåverkan med de kommuner, länsstyrelsen och andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda

(om man inte redan i 5 § kommer fram till att en strategisk miljöbedömning ska göras)

MILJÖBEDÖMNINGAR - ETT NYTT 6 KAP. MB

Om en strategisk miljöbedömning ska göras

9 §: Om en strategisk miljöbedömning ska göras, ska myndigheten eller kommunen

1. samråda om hur omfattningen och detaljeringsgraden i en MKB ska avgränsas (avgränsningssamråd)
2. ta fram en MKB
3. ge tillfälle till synpunkter på MKB och förslaget till plan eller program, och
4. ta hänsyn till MKB och inkomna synpunkter innan planen eller programmet antas eller läggs till grund för reglering

10 §: Avgränsningssamrådet ska ske med de kommuner, länsstyrelsen och andra myndigheter som pga. särskilt miljöansvar kan antas bli berörda av planen eller programmet

Miljökonsekvensbeskrivning för strategiska miljöbedömningar

11 §: MKB (för strategisk miljöbedömning) ska innehålla

1. En sammanfattning av planens eller programmets innehåll, dess huvudsakliga syfte och förhållande till andra relevanta planer och program,
2. En identifiering, beskrivning och bedömning av rimliga alternativ med hänsyn till planen eller programmets och geografiska räckvidd,
3. Uppgifter om
 - a) Miljöförhållandena och miljöns sannolika utveckling om planen eller programmet inte genomförs
 - b) Miljöförhållandena inom de områden som kan antas komma att påverkas betydligt,
 - c) Befintliga miljöproblem som rör ett sådant område som avses i 7 kap. eller ett annat område av särskild betydelse för miljön, och,
 - d) Hur hänsyn tas till relevanta miljö kvalitetsmål och andra miljöhänsyn,
4. En identifiering, beskrivning och bedömning av de betydande miljöeffekter som genomförandet av planen eller programmet kan antas medföra
5. Uppgifter om de åtgärder som planeras för att förebygga, hindra, motverka eller avhjälpa betydande negativa miljöeffekter,
6. En sammanfattning av de överväganden som har gjorts, vilka skäl som ligger bakom gjorda val av olika alternativ och eventuella problem i samband med att uppgifterna sammanställdes,
7. En redogörelse för de åtgärder som planeras för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen eller programmet medför och,
8. En icke-teknisk sammanfattning av 1-7.

MILJÖBEDÖMNINGAR - ETT NYTT 6 KAP. MB

Specifika miljöbedömningar

MILJÖBEDÖMNINGAR - ETT NYTT 6 KAP. MB

Specifika miljöbedömningar

Sammanfattning

En specifik miljöbedömning ska göras i fråga om verksamheter och åtgärder som kan antas medföra betydande miljöpåverkan och som ska tillstånds- eller tillåtlighetsprövas enligt 9, 11 eller 17 kap miljöbalken.

Kravet på en specifik miljöbedömning ska dock inte gälla i fråga om mål och ärenden om återkallelse av tillstånd eller omprövning av tillstånd eller villkor och inte heller i mål och ärenden om förlängning av genomförandetider.

Regeringen får meddela föreskrifter om att vissa slag av verksamheter och åtgärder ska eller inte ska antas medföra en betydande miljöpåverkan.

MILJÖBEDÖMNINGAR - ETT NYTT 6 KAP. MB

Specifika miljöbedömningar

Specifika miljöbedömningar vid tillståndsprövning och i andra ärenden

20 § En specifik miljöbedömning ska göras i fråga om en verksamhet eller åtgärd som ska prövas

1. För ett tillstånd som avses i 7 kap. 28 a §, om det inte rör sig om brådskande åtgärder som är nödvändiga med hänsyn till skyddet mot allvarliga olägenheter för människors hälsa, eller
2. För ett tillstånd som avses i 9 eller 11 kap. eller för en tillåtlighet som avses i 17 kap., om verksamheten eller åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

En specifik miljöbedömning krävs inte för en sådan prövning som avses i 24 kap. 3, 5, 8 eller 9 §.

MILJÖBEDÖMNINGAR - ETT NYTT 6 KAP. MB

Att göra en specifik miljöbedömning

28 §: Den specifika miljöbedömningen ska innebära att

1. Den som avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden
 - a) Samråder om hur en MKB ska avgränsas (avgränsningssamråd)
 - b) Tar fram en MKB, och
 - c) Ger in MKB till den som prövar tillståndsfrågan, och

2. den som prövar tillståndsfrågan
 - a) Ger tillfälle till synpunkter på MKB, och
 - b) Slutför miljöbedömningen

MILJÖBEDÖMNINGAR - ETT NYTT 6 KAP. MB

Samråd

MILJÖBEDÖMNINGAR - ETT NYTT 6 KAP. MB

Olika typer av samråd

- Undersökningssamråd
- Avgränsningssamråd
- Kombinerade samråd

Att undersöka om betydande miljöpåverkan kan antas

23 §: Den som avser bedriva en sådan verksamhet eller vidta en sådan åtgärd som avses i 20 § 1 st 2 ska undersöka om verksamheten eller åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

En sådan undersökning behöver dock inte göras om

1. Den som avser bedriva verksamheten eller vidta åtgärden anser att en betydande miljöpåverkan kan antas,
2. Frågan om betydande miljöpåverkan har avgjorts i föreskrifter som regeringen meddelat med stöd av 21 §, eller
3. Den som avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden har förelagts att ansöka om ett tillstånd som avses i 9 kap. 6 a §.

Innebörden av undersökningen

24 §: Undersökningen ska innebära att den som avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden

1. Tar fram ett samrådsunderlag, och
2. Samråder i frågan om betydande miljöpåverkan och i fråga om miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och utformning (undersökningssamråd) med länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och de enskilda som kan antas bli särskilt berörda av verksamheten eller åtgärden

Undersökningssamrådet får genomföras så att det även uppfyller kraven på det avgränsningssamråd som ska göras inom ramen för en specifik miljöbedömning.

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om undersökningen.

Undersökningssamråd

25 §: Den som avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden ska

1. Lämna samrådsunderlaget till dem som deltar i undersökningssamrådet i så god tid att synpunkter på underlaget och på frågan om betydande miljöpåverkan kan tas till vara när länsstyrelsen prövar den frågan, och
2. När samrådet är avslutat redogöra för hur samrådet gått till, vilka som bjudits in och vad som framkommit och lämna samrådsredogörelsen till länsstyrelsen.

26 §: Länsstyrelsen ska efter undersökningen i ett särskilt beslut avgöra om verksamheten eller åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Beslutet ska redovisa de omständigheter som talar för eller emot att verksamheten eller åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

I 47§ finns en bestämmelse om att en liten MKB ska tas fram om länsstyrelsen beslutar att en betydande miljöpåverkan inte kan antas.

Avgränsningssamråd

29 §: Avgränsningssamrådet ska genomföras inför arbetet med MKB och innebära att den som avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden samråder om verksamheten eller åtgärdens lokalisering, omfattning och utformning, de miljöeffekter som verksamheten eller åtgärden kan antas medföra i sig eller till följd av yttre händelser samt om MKB:s innehåll och utformning.

Om samrådet avser en verksamhet eller åtgärd som omfattas av Sevesolagen ska samrådet även avse hur allvarliga kemikalieolyckor till följd av verksamheten eller åtgärden ska kunna förebyggas och begränsas.

30 §: Avgränsningssamrådet ska ske med länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och de enskilda som kan antas bli särskilt berörda av verksamheten eller åtgärden samt med de övriga statliga myndigheter, de kommuner och den allmänhet som kan antas bli berörda av verksamheten eller åtgärden.

Den som avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden ska se till att de som ingår i samrådskretsen enligt första stycket men som inte tidigare fått ett samrådsunderlag kan ta del av ett samrådsunderlag.

Om ett undersökningssamråd enligt 24 § första stycket 2 inte har skett, ska samrådsunderlaget innehålla uppgift om det.

MILJÖBEDÖMNINGAR - ETT NYTT 6 KAP. MB

Avgränsningssamråd, forts.

31 § Avgränsningssamrådet ska påbörjas och samrådsunderlaget lämnas i så god tid att det ger utrymme för ett meningsfullt samråd innan verksamhetsutövare utformar miljökonsekvensbeskrivningen och den slutliga tillståndsansökan.

32 § Länsstyrelsen ska under avgränsningssamrådet verka för att innehållet i miljökonsekvensbeskrivningen får den omfattning och detaljeringsgrad som behövs för tillståndsprövningen.

Om den som avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden begär det, ska länsstyrelsen redovisa sin bedömning i frågan. Länsstyrelsens redovisning är inte bindande.

MILJÖBEDÖMNINGAR - ETT NYTT 6 KAP. MB

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljökonsekvensbeskrivningen i den specifika miljöbedömningen

35 § Miljökonsekvensbeskrivningen ska innehålla

1. Uppgifter om verksamhetens eller åtgärdens lokalisering, utformning, omfattning och andra egenskaper som kan ha betydelse för miljöbedömningen,
2. Uppgifter om alternativa lösningar för verksamheten eller åtgärden,
3. Uppgifter om rådande miljöförhållanden innan verksamheten påbörjas eller åtgärden vidtas och hur de förhållandena förväntas utveckla sig om verksamheten eller åtgärden inte påbörjas eller vidtas,
4. En identifiering, beskrivning och bedömning av de miljöeffekter som verksamheten eller åtgärden kan antas medföra i sig eller till följd av yttre händelser,
5. Uppgifter om de åtgärder som planeras för att förebygga, hindra, motverka eller avhjälpa de negativa miljöeffekterna
6. Uppgifter om de åtgärder som planeras för att undvika att verksamheten eller åtgärden bidrar till att en miljö kvalitetsnorm enligt 5 kap. inte följs , om sådana uppgifter är relevanta med hänsyn till verksamhetens art och omfattning,
7. En icke-teknisk sammanfattning av 1-6
8. En redogörelse för de samråd som har skett och vad som kommit fram i samråden.

Miljökonsekvensbeskrivningen i den specifika miljöbedömningen, forts.

37 § De uppgifter som ska finnas med i miljökonsekvensbeskrivningen enligt 35-36 §§ ska ha den omfattning och detaljeringsgrad som

1. är rimlig med hänsyn till rådande kunskaper och bedömningsmetoder, och
2. behövs för att en samlad bedömning ska kunna göras av de väsentliga miljöeffekter som verksamheten eller åtgärden kan antas medföra.

Miljöbedömningsförordningen (2017:966)

15§ Den som avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden ska se till att miljökonsekvensbeskrivningen tas fram med den sakkunskap som krävs i fråga om verksamhetens eller åtgärdens särskilda förutsättningar och förväntade miljöeffekter.

16 § Miljökonsekvensbeskrivningen ska i fråga om sådana andra egenskaper som avses i 6 kap. 35 § innehålla relevanta uppgifter om

1. Behovet av mark
2. Förutsebara rivningsarbeten
3. Vad som utmärker verksamheten eller åtgärden i fråga om energibehov, energianvändning samt arten och mängden av de material och naturtillgångar som används,
4. Uppskattade typer och mängder av avfall och andra restprodukter och utsläpp som kan förutses, och
5. Andra verksamheter eller särskilda anläggningar som kan komma att behövas för att verksamheten ska kunna komma till stånd eller bedrivas på ett ändamålsenligt sätt.

MILJÖBEDÖMNINGAR - ETT NYTT 6 KAP. MB

Miljöbedömningsförordningen, forts.

17 § Miljökonsekvensbeskrivningens innehåll enligt 6 kap. 35 § 2 miljöbalken ska avse uppgifter om

1. Möjliga alternativa utformningar och skälen för den valda utformningen med hänsyn till miljöeffekter,
2. Möjliga alternativa platser och skälen för valet av plats med hänsyn till skillnader i miljöeffekterna mellan den valda platsen och alternativen,
3. Undersökta möjliga alternativ i fråga om teknik, storlek och omfattning,
4. en redovisning av alternativa sätt att nå samma syfte, om länsstyrelsen har begärt att miljökonsekvensbeskrivningen ska innehålla en sådan redovisning.

Se även 18-19 §§ för ytterligare detaljer.

MILJÖBEDÖMNINGAR - ETT NYTT 6 KAP. MB

Ytterligare förändringar

Liten MKB

47 § Om länsstyrelsen enligt 26 § beslutar att en betydande miljöpåverkan inte kan antas, ska den som avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden i en liten miljökonsekvensbeskrivning lämna de upplysningar som behövs för en bedömning av de väsentliga miljöeffekter som verksamheten eller åtgärden kan förväntas ge. Beskrivningen ska innehålla den samrådsredogörelse som har tagits fram enligt 25 § 2.

För verksamheter eller åtgärder som kan antas påverka miljön i ett naturområde som har förtecknats enligt 7 kap. 28 b och 29 §§.

MILJÖBEDÖMNINGAR - ETT NYTT 6 KAP. MB

Samordning

46 § Den som gör en strategisk eller specifik miljöbedömning ska sträva efter att samordna arbetet med andra miljöbedömningar som görs enligt detta kapitel eller med liknande arbete som görs enligt andra författningar.

Övergångsbestämmelser

MILJÖBEDÖMNINGAR - ETT NYTT 6 KAP. MB

Övergångsbestämmelser till 6 kap. MB

- Träder i kraft 1 januari 2018
- Äldre föreskrifter gäller fortfarande för handläggningen och bedömningen av mål och ärenden om planer och program som har påbörjats före ikraftträdandet.
- Äldre föreskrifter gäller fortfarande för handläggningen och prövningen av mål och ärenden om verksamheter eller åtgärder där ansökan inkommit till den som ska pröva tillståndsfrågan före ikraftträdandet.
- Äldre föreskrifter gäller fortfarande i frågan om beslut att en verksamhet eller åtgärd inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan som har meddelats före ikraftträdandet och ifråga om samråd som har skett före ikraftträdandet.

MILJÖBEDÖMNINGAR - ETT NYTT 6 KAP. MB

Övergångsbestämmelser till miljöbedömningsförordningen

→ Miljöbedömningsförordningen (2017:966) träder i kraft 1 januari 2018.

→ Genom förordningen upphävs förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar.

Den upphävda förordningen gäller dock fortfarande för

- a) Handläggningen och bedömningen av ärenden om planer och program som har påbörjats före ikraftträdandet,
- b) Handläggningen och prövningen av mål och ärenden om verksamheter eller åtgärder där ansökan inkommit till den som ska pröva tillståndsfrågan före ikraftträdandet, och
- c) Beslut att en verksamhet eller åtgärd inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan som har meddelats före ikraftträdandet och i fråga om samråd som har skett före ikraftträdandet.

Om 6 § 1 st 1 innebär strängare krav på en verksamhet eller åtgärd på så sätt att den alltid ska antas medföra betydande miljöpåverkan, ska de äldre föreskrifterna tillämpas.

Tack för att ni lyssnat!

Tove Andersson

ADVOKAT, PARTNER

T: + 46 10 690 04 66
M: +4676 869 70 78
E: Tove.andersson@setterwalls.se

HUVUDSAKLIGEN VERKSAM INOM
Miljö & Energi

Tove Skärblom

ADVOKAT

T: +46 10 690 04 06
M: +46 725 85 36 06
E: tove.skärblom@setterwalls.se

HUVUDSAKLIGEN VERKSAM INOM
Miljö & Energi